

Suzanne Vermeer

Après-ski

A.W. Bruna Uitgevers

December

1

Ton Dijkstra sliep licht. Hij was wakker geworden van het geluid van de buitendeur die werd geopend en gesloten. Net als vroeger werd hij regelmatig wakker door kleine geluiden. Het viel hem nu op, omdat hij de afgelopen twee jaar voor zijn doen weer redelijk vast geslapen had.

Na de geboorte van zijn twee dochters was hij eraan gewend geraakt dat zijn nachtrust continu werd onderbroken. Toen de meiden ouder werden en op vrijdagavond gingen stappen, sliep hij er niet beter op. Onbewust ontspande hij zich pas na het gestommel bij hun thuiskomst in het holst van de nacht.

Hun jongste dochter Fleur was nu twintig. Ze studeerde medicijnen in Utrecht en woonde daar op kamers. In de weekenden kwam ze regelmatig naar huis. Aan uitgaan in Deventer had ze weinig behoefte. Overdag ging ze de stad in en 's avonds zat ze met hem en Marga op de bank om televisie te kijken. Het was overduidelijk dat ze die weekenden bijkwam van het hectische studentenleven. Waar andere studenten juist nog meer uitgingen in de weekenden, leek Fleur het heerlijk te vinden zich even terug te kunnen trekken.

Hun oudste dochter Manon was drieëntwintig en in bijna alles de tegenpool van haar jongere zus. De rustige, verantwoordelijke Fleur had haar middelbare school in het snelst mogelijke tempo afgemaakt, terwijl Manon het presteerde om tweemaal te blijven zitten en met de hakken over de sloot haar diploma te halen. Haar wispelturigheid zorgde ervoor dat ze van de ene naar de andere opleiding hopte zonder er ooit één daadwerkelijk af te maken. Na de zoveelste studiemisser en een verbroken relatie, woonde ze sinds drie weken weer thuis. Vanaf dat moment sliep Ton weer ouderwets slecht.

Aan het getik van de hakken op de parketvloer in de hal hoorde hij dat het Manon was. De rode cijfers van de wekkerradio gaven 03.52 uur aan. Hij aarzelde even, maar stapte toen uit bed. Zoals gewoonlijk sliep Marga door. Ze lag op haar rug met haar mond halfopen. Ze ademde diep en regelmatig. Die wordt pas wakker als er een bom in de tuin valt, dacht hij.

Op de trap twijfelde hij of hij wel op had moeten staan om naar beneden te gaan. Een confrontatie had iets kinderachtigs, tenslotte was Manon een volwassen vrouw. Het was niet meer aan hem om haar de les te lezen over haar levenswijze. En al helemaal niet midden in de nacht. Wat was dat voor tijdstip om ruzie te gaan maken? Want daar zou het toch op uitdraaien. Daarvoor kende hij zijn oudste dochter goed genoeg.

Maar Manon woonde tijdelijk weer thuis, onder zijn dak. Door haar absurde stapgedrag maakte ze van haar ouderlijke woning een hotel met een gevulde koelkast. Ze ging volledig haar eigen gang en had maling aan haar directe omgeving. En daar had hij last van. Het was verdomme zijn huis, waar hij en Marga inmiddels hun eigen leven leidden. Dáár had hij nog wel iets over te zeggen. Zo kon het niet langer. Misschien was het nu juist wel het beste moment. Fleur zat in Utrecht en Marga sliep als een roos. Manon zou wellicht beter luisteren als hij haar alleen sprak.

Ze was in de keuken. Leunend tegen het aanrecht, nam ze een stevige slok uit een glas witte wijn. Haar nonchalante houding kwam niet overeen met haar boze blik. Ze maakte een kwade maar aangeslagen indruk. Foute boel, wist Ton.

‘Ha, pap.’ Ze forceerde een glimlach. ‘Ik heb je toch niet wakker gemaakt?’

Hij wuifde de vraag weg, liep naar de koelkast en schonk een glas appelsap in.

‘Ik slaap nu eenmaal licht. Bij het minste of geringste geluidje word ik al wakker. Daar kun jij niets aan doen.’

Manon dronk haar glas leeg.

‘Sorry, pap. Ik zal de volgende keer mijn schoenen buiten uittrekken en op mijn tenen naar binnen lopen.’

Ton glimlachte minzaam. De strijdvaardigheid van daarnet was verdwenen. In een enkele oogopslag had hij gezien dat zijn dochter een rotavond had gehad.

‘Hoe was je avond?’ opende hij voorzichtig.

‘Kut,’ antwoordde Manon direct. ‘Althans, het eind. Het begin was wel oké.’

‘Toch geen serieuze problemen?’

Manon schudde van nee.

‘De zoveelste klootzak die zich anders voordoet dan hij in werkelijkheid is. In de kroeg de vriendelijkheid zelve. De hele avond hing er een aureool van betrouwbaarheid om hem heen. Aardig, knap, voorkomend. Echt een leuke vent. Dacht ik. Tot het moment dat hij opeens in een stil straatje parkeerde.’

Ton voelde de appelsap opeens draaien in zijn maag. Hij moest rustig blijven en niet meteen boos reageren. Anders klapte ze dicht.

‘Maar... euh... hij werd toch niet gewelddadig, of zo?’

Ze antwoordde met een schamper lachje. ‘Tss, dat moest er nog eens bij komen. Nee, pap, hij werd niet gewelddadig. Er is verder ook niets vervelends gebeurd omdat ik ben uitgestapt en een taxi heb gebeld.’

Ze maakte een wegwerpgebaar. ‘Ik word zo langzamerhand doodziek van dat soort kerels. Ik weet dat het onzin is, maar op dit moment heb ik echt het idee dat de wereld vol zit met hufters. In elk geval mijn wereld.’

Ze zuchtte diep en haalde haar schouders op.

‘Blijkbaar val ik op foute mannen.’

Ton beet op zijn tong om niks te zeggen. In plaats daarvan omarmde hij zijn dochter.

2

Hij nam de tijd om de stukken aandachtig door te lezen en eventuele fouten te ontdekken, ook al hadden zijn assistenten de documenten al getoetst. Toen alles bleek te kloppen, zette Ton op elke pagina zijn paraaf en op het laatste blad zijn handtekening. Morgen zou zijn secretaresse het dossier versturen. Hij legde het voor haar opzij en keek op zijn horloge. Over twintig minuten had hij een afspraak met Fons Markendaal over diens boekhouding. De textielondernemer had zes zaken in en rond Deventer. Volgens Tons medewerkers was de papierwinkel van Markendaal een zootje. Ondanks de vele aanwijzingen en handreikingen vanuit het kantoor, bleef de man hardleers met zijn declaraties. In sommige gevallen waren ze zelfs frauduleus te noemen.

Als accountant was hij medeverantwoordelijk voor Markendaals aangifte. Zoals het er nu voor stond, tekende hij dus helemaal niets. Problemen met de Belastingdienst waren funest voor zijn kantoor.

Wat hem betrof kreeg Markendaal nog een laatste kans om een fatsoenlijke boekhouding te overleggen. Anders moest hij de samenwerking opzeggen. Het was nooit fijn een cliënt te verliezen, maar je kon je als gerespecteerd accountant niet met oplichters inlaten.

Hij rekte zich uit. Zijn blik gleed over het bureau en bleef hangen bij de foto van zijn gezin.

Keihard zijn, dacht hij. Beslissingen nemen en die uitvoeren. Compromissen waren voor watjes. Eten of gegeten worden...

Hij glimlachte flauwtjes. Wat zat ie nou stoer te doen. Het ging over zijn familie, niet over zijn bedrijf. Privé golden er totaal andere regels dan op de zaak. Zeker tussen drie vrouwen die compromissen heel normaal vonden. Geven en nemen. Bij de één weliswaar wat meer dan bij de ander...

Ergens baalde hij ervan dat hij niet had kunnen zeggen wat hij al een paar dagen tegen Manon had willen zeggen. Hij werd nog steeds makkelijk uit zijn evenwicht gebracht als er iets met zijn dochters was. Je kon het zelfs kwetsbaar noemen. Of hulpeloos. Over zoveel zelfkennis beschikte hij wel.

De huidige toestand met Manon baarde hem zorgen. Ze was een vlinder die ogenschijnlijk zorgeloos door het leven fladderde. Toch lag het niet zo simpel. Vlinders zijn ook kwetsbaar. Achter die schijnbare onverschilligheid schuilde een gevoelige jonge vrouw met een sterke wil. Zijn oudste dochter was zowel uiterlijk als innerlijk bijna een evenbeeld van zijn vrouw. Manon wist hem daarom vaak om haar vinger te winden. Een trucje waartegen hij zich bij zijn jongste dochter Fleur beter kon wapenen. Zij leek in haar doen en laten en uiterlijk veel meer op hem, waardoor ze van elkaar al heel snel door hadden gehad dat ze het beste zo direct en helder mogelijk konden communiceren.

Maar goed. Na vannacht zou een gesprek met Manon niet uit kunnen blijven. Hij ging ervan uit dat het inmiddels tot haar was doorgedrongen dat hij zijn zegje wilde doen. Ze begreep heus wel dat hij niet zomaar in het holst van de nacht in de keuken stond, en bovendien had hij de afgelopen weken al een aantal opmerkingen geplaatst waaruit onvrede duidelijk was geworden.

De vraag was of dit wel het juiste tijdstip was voor zo'n indringend gesprek. De kerst stond voor de deur. Daarna zouden ze met het hele gezin als vanouds twee weken op wintersportvakantie naar Oostenrijk gaan. Een uitstapje waar Marga zich al maanden op verheugde. Ze was lerares Nederlands op een school voor voortgezet onderwijs in Deventer en werkte zich uit de naad om al haar werk voor de kerstvakantie afgerond te hebben.

Wat als het gesprek met Manon escaleerde? vroeg hij zich af. Gezien haar explosieve karakter was dat heel goed mogelijk. Zou hij dan de vakantie moeten afblazen? Zou hij haar alleen achterlaten, juist nu ze een beetje toezicht nodig had? Hij kon het zich nauwelijks voorstellen want ze was gek op skiën, maar toch. Hij wilde niet dat de sfeer al op

voorhand verpest zou worden. Misschien zou de vakantie hun juist goeddoen en zou Manon tot inkeer komen. Hoe langer hij over een eventueel gesprek nadacht, des te meer het idee hem tegen begon te staan. Wellicht was het slimmer om in Oostenrijk wat voorbeelden aan te snijden waarmee een conversatie op gang kon worden gebracht. Ongetwijfeld waren ze daar meer relaxed, zodat ze beter konden praten. En ze kon daar niet weglopen en bij een vriendin of vage kennis gaan slapen, zoals ze nu nog weleens wilde doen als iets haar niet zinde. 'Meneer Markendaal is er,' onderbrak zijn secretaresse zijn gedachten. Aan het werk, dacht hij. 'Laat hem maar binnenkomen.'

3

In het klaslokaal hing een licht opgewonden sfeer van spanning, hoop en opluchting. De laatste schooldag voor de kerstvakantie zat er bijna op. Het proefwerk Nederlands was de laatste horde die ze nog moesten nemen. Voor het merendeel van de leerlingen was dat een beproeving. Marga keek van tafel naar tafel. Ze was niet streng, maar liet zeker niet over zich heen lopen. Zonder zich autoritair op te stellen, liet ze aan haar leerlingen duidelijk merken waar tijdens de les de grens van het toelaatbare lag.

Inmiddels stond ze ruim twintig jaar voor de klas en had ze al die tijd nauwelijks problemen met haar leerlingen gekend. Dit in tegenstelling tot veel van haar collega's.

In haar optiek bestonden de klassen uit individuen, iedere leerling was uniek. Zo behandelde ze hen ook, zonder de groepsdynamiek van een klas uit het oog te verliezen. Je moest altijd jezelf blijven, maar niet respectloos naar anderen zijn. Ze gaf zelf het goede voorbeeld, en de kinderen leken deze houding vrij gemakkelijk over te nemen. Natuurlijk moest ze weleens op haar strepen gaan staan. Als docent werd ze altijd getest, maar zodra de pubers doorhadden dat ze haar mannetje stond zonder hysterisch te gaan doen, hielden ze zich koest. Jezelf anders voordoen dan je in werkelijkheid bent, dáár prikten de leerlingen op den duur doorheen, met alle gevolgen van dien.

Achter in het klaslokaal keek Rachel Steinveld op van haar proefwerk. Ze tikte geïrriteerd met haar pen op het papier en hief opzichtig haar ogen ten hemel. Om haar onvrede over de moeilijkheidsgraad van het proefwerk extra te benadrukken, zuchtte ze diep.

Rachel deed haar sterk aan Manon denken. Niet alleen de uiterlijke

overeenkomsten waren treffend, ook in haar doen en laten had ze veel van haar oudste dochter weg. Een vlotte meid met een eigen willetje en aanverwante, soms theatrale maniertjes. Makkelijk in de omgang, maar een moeilijk persoon om daadwerkelijk tot door te dringen. Kwamen er tijdens een gesprek serieuze onderwerpen aan bod, dan maakte ze zich er met een kwinkslag van af en trok ze zich geruisloos terug uit de conversatie. Ze wekte de indruk niet geïnteresseerd te zijn in zaken buiten haar eigen wereldje, waarin mode, uitgaan en jongens belangrijk waren. Toch was het duidelijk dat Rachel deze houding als schild voor de buitenwereld gebruikte. Ze was er blijkbaar nog niet aan toe om haar gevoelige en volwassen kant te tonen. Hetzelfde gold min of meer voor Manon. Al werd het voor haar dochter weleens tijd om haar levensstijl aan te passen. Om keuzes te maken en hiervoor echt te gaan. Ze was verdorie al drieëntwintig!

Rachel liet moedeloos even haar hoofd zakken en keek haar toen vragend aan. Typisch Rachel, dacht Marga. Waarschijnlijk weinig gestudeerd, te druk met allerlei randzaken die natuurlijk véél belangrijker waren en toch wilde ze niet falen. Dus nu gokte het meisje met haar meest onschuldige blik op hulp. Marga schudde onverbiddelijk nee.

Vanuit haar ooghoeken hield ze Rachel in de gaten. Ze zou vast proberen af te kijken bij haar buurvrouw. Die zat in gebogen houding over haar werk. Met een verbeterd trekje van concentratie op haar gezicht, werkte Fatima Urgünz stug door. Een gedreven meisje dat uitstekende cijfers haalde en bovendien heel gemotiveerd was om zich verder te ontwikkelen. En dat op zestienjarige leeftijd!

Marga glimlachte in gedachten. Manon, Fleur. Rachel, Fatima. Individuen die uiteindelijk veel overeenkomsten vertoonden. Haar leerlingen waren niet alleen een afspiegeling van de maatschappij, maar ook van haar gezin.

Evenals haar leerlingen was Marga toe aan vakantie. De afgelopen maanden was de toenemende werkdruk een sluipmoordenaar gebleken. Af en toe gaf haar lichaam aan dat ze het rustiger aan moest doen, ze was tenslotte geen achttien meer.

Tijdens hun verblijf in Oostenrijk zouden er naast relaxen en genieten ook pittige gesprekken plaatsvinden en harde woorden vallen. Daarover twijfelde ze geen seconde. De sfeer thuis werd met de dag grimmiger. Aan zijn gedrag merkte ze dat Ton zich steeds meer ergerde aan Manons levensstijl. Het was een kwestie van tijd voordat hij ontplofte.

Ze waren allebei hartstikke druk met hun werk. De zeldzame vrije uren die ze samen doorbrachten waren heilig en wilden ze niet verstoren met discussies waarvan de uitkomst eigenlijk al vaststond.

Zonder dat hij dat had aangekondigd, wist ze dat Ton in Oostenrijk serieus met Manon om de tafel wilde gaan zitten. Daar kon ze zich wel in vinden. Ze moest er alleen niet aan denken dat Manon af zou haken...

Barry Koenders stak zijn hand op. Ze stond op en liep naar hem toe. Hij fluisterde in haar oor of hij naar het toilet mocht. Hoewel het ongebruikelijk was om tijdens een proefwerk het klaslokaal te verlaten, stemde ze toe. Haar intuïtie zei haar dat Barry haar niet zou beduvelen. Ze moest even om zichzelf lachen.

Ton zou haar voor gek verklaren met haar intuïtie.